

Święty Stanisław, biskup

Najdawniejszym i pierwszym źródłem do żywotu św. Stanisława są roczniki, czyli notatki według kolejności lat o najdawniejszych wydarzeniach, które za czasów arcybiskupa Arona (+ 1059) zostały przywiezione do Krakowa i które dalej uzupełniano, oraz *Katalog biskupów krakowskich*. W obu tych dokumentach znajdują się daty rządów św. Stanisława i wiadomość o translacji (przeniesieniu) jego ciała. O św. Stanisławie pisze pierwszy historyk polski, Anonim, zwany potocznie Gallem (ok. 1112), i - obszernie - bł. Wincenty Kadłubek (+ 1223), który jako biskup krakowski mógł mieć szersze informacje o swoim poprzedniku. Pierwszy, właściwy żywot św. Stanisława napisał dominikanin, Wincenty z Kielc, ok. 1240 roku. Żywot ten posłużył jako podstawa do kanonizacji męczennika.

Stanisław urodził się w Szczepanowie prawdopodobnie około 1030 r. Podawane imiona rodziców: Wielisław i Małgorzata lub Bogna nie są pewne. Stanisław miał pochodzić z rodu Turzynów, mieszkających we wsi Raba i Szczepanów koło Bochni w ziemi krakowskiej. Wioska Szczepanów miała być własnością jego rodziny. Swoje pierwsze studia Stanisław odbył zapewne w domu rodzinnym, potem być może w Tyńcu w klasztorze benedyktyńskim. Nie jest wykluczone, że dalsze studia odbywał zgodnie z ówczesnym zwyczajem za granicą. Wskazuje się najczęściej na słynną wówczas szkołę katedralną w Leodium (Liege w Belgii) lub Paryż. Święcenia kapłańskie otrzymał ok. roku 1060. Biskup krakowski, Lambert Suła, mianował Stanisława kanonikiem katedry. Na zlecenie biskupa Stanisław założył, jak się przypuszcza, *Rocznik krakowski*, czyli rodzaj kroniki katedralnej, w której notował ważniejsze wydarzenia z życia diecezji. Po śmierci Lamberta (1070) Stanisław został wybrany jego następcą. Wybór ten zatwierdził papież Aleksander II. Konsekracja odbyła się jednak dopiero w roku 1072. Dwa lata później wskazywałyby, że mogło chodzić w tym wypadku o jakieś przetargi,

których okoliczności bliżej nie znamy. O samej działalności duszpasterskiej Stanisława wiemy niewiele. Dał się poznać jako pasterz gorliwy, ale i bezkompromisowy. Pewnym jest, że w swojej rodzinnej wiosce wystawił drewniany kościół pod wezwaniem św. Marii Magdaleny, który dotrwał do XVIII wieku.

Dla biskupstwa nabył wieś Piotrawin na prawym brzegu Wisły. Jest bardzo prawdopodobne, że wygrał przed sądem książęcym spór o tę wieś ze spadkobiercami jej zmarłego właściciela. Opowieść o wskrzeszeniu Piotra jest legenda. Na pierwszym miejscu jednak największą zasługą Stanisława było to, że dzięki poparciu króla Bolesława Śmiałego, który go protegował na stolicę krakowską, udał się do papieża Grzegorza VII wyjednać wskrzeszenie metropolii gnieźnieńskiej. W ten

sposób raz na zawsze ustały automatycznie pretensje metropolii magdeburskiej do zwierzchnictwa nad diecezjami polskimi. Św. Grzegorz VII przysłał do Polski 25 kwietnia 1075 r. swoich legatów, którzy orzekli prawomocność erygowania metropolii gnieźnieńskiej z roku 999/1000 oraz jej praw. Prawdopodobnie ustanowili też oni na stolicy arcybiskupiej św. Wojciecha nowego metropolitę, którego jednak imienia nie znamy. W centrum zainteresowania kronikarzy znalazł się przede wszystkim fakt zatargu Stanisława z królem Bolesławem Śmiałym, który zdecydował o chwale pierwszego, a tragicznym końcu drugiego. Trzeba bowiem przyznać, że Bolesław Śmiały, zwany również Szczodrym, należał do postaci wybitnych. Popierał gorliwie reformy Grzegorza VII. Po zawierzeniu pogańskiej odbudował wiele kościołów i klasztorów. Sprowadzał chętnie nowych duchownych do kraju. Koronował się na króla i przywrócił Polsce suwerenną powagę.

Gall Anonim tak opisuje morderstwo Stanisława: "Jak zaś król Bolesław został z Polski wyzucony, długo byłoby opowiadać. Lecz to wolno powiedzieć, że nie powinien pomazaniec na

pomazańcu jakiegokolwiek grzechu cielesnie mścić. Tym bowiem sobie wiele zaszkodził, że do grzechu grzech dodał; że za bunt skazał biskupa na obcięcie członków. Ani więc biskupa -buntownika nie uniewinniamy, ani króla mszczącego się tak szpetnie nie zalecamy". Z tekstu wynika, że Gall sympatyzuje z królem, a biskupowi krakowskiemu przypisuje wyraźnie zdradę. Nie można się temu dziwić, skoro kronikarz żył z łaski książęcej. Pisał bowiem swoją historię na dworze Bolesława Krzywoustego, bratanka Bolesława Śmiałego.

Mamy jeszcze jedną kronikę, napisaną przez bł. Wincentego Kadłubka, który był kolejnym biskupem krakowskim - a więc miał dostęp do źródeł bezpośrednich, których my dziś nie posiadamy. Według jego relacji sprawy miały przedstawiać się w sposób następujący: "Bolesław był prawie zawsze w kraju nieobecny, gdyż nieustannie brał udział w zbrojnych wyprawach. Historia to potwierdza faktycznie. I tak zaraz na początku swoich rządów (1058) udaje się do Czech, gdzie ponosi klęskę. Z kolei dwa razy wyrusza na Węgry, aby poprzeć króla Belę I przeciwko Niemcom (1060 i 1063). W roku 1069 wyruszył do Kijowa, aby tam poprzeć księcia Izaśława, swojego krewnego, w zatargu z jego braćmi. W latach 1070-1072 widzimy znowu króla Bolesława w Czechach. Podobnie w latach 1075-1076. Po śmierci Beli I w roku 1077 Bolesław wprowadza na tron węgierski jego brata, św. Władysława. Wreszcie wyprawa druga do Kijowa (1077) przypieczętowała wszystko". Wincenty Kadłubek pisze, że te wyprawy były powodem, że w kraju szerzył się rozbój i wiarołomstwo żon, a przez to rozbić małżeństw i zamęt. Kiedy podczas ostatniej wyprawy na Ruś rycerze błagali króla, aby powracał do kraju, ten w najlepsze całymi tygodniami się bawił. Wtedy rycerze zaczęli go potajemnie opuszczać. Kiedy Bolesław wrócił do kraju, zaczął się okrutnie na nich mścić. Fakt targnięcia się na św. Stanisława w kościele, w czasie odprawiania Mszy świętej, świadczy najlepiej o tym, jak nieopanowany był jego tyrancki charakter. Wincenty Kadłubek przytacza ponadto, że Bolesław nakazywał wiarołomnym żonom karmić piersiami swymi szczenięta. Kiedy król szalał, aby złamać opór, Stanisław jako jedyny - według kroniki Kadłubka - miał odwagę upomnieć króla. Kiedy zaś ten nic sobie z upomnienia nie czynił i dalej szalał, biskup rzucił na niego kłatwę, czyli wyłączył króla ze społeczności Kościoła, a przez to samo zwolnił od posłuszeństwa poddanych. To zapewne Gall nazywa buntem i zdradą. Ze strony Stanisława był to akt niezwykłej odwagi pasterza, ujmującego się za swoją owczarnią, chociaż zdawał sobie sprawę z konsekwencji, jakie mogą go za to spotkać.

Autorytet Stanisława musiał być w Polsce ogromny, skoro według podania nawet najbliż-

si stronnicy króla Bolesława nie śmieli targnąć się na jego życie. Król miał to uczynić sam. 11 kwietnia 1079 roku Bolesław udał się na Skalkę i w czasie Mszy świętej zarząbał biskupa uderzeniem w głowę. Potem kazał poćwiartować jego ciało. Ówczesnym zwyczajem bowiem ciało skazańca niszczone. Duchowni ze czcią pochowali je w kościele św. Michała na Skałce. Fakt ten jest dowodem cwi, jakiej wtedy męczennik zażywał. Czaszka Stanisława posiada wszystkie zęby. To by świadczyło, że biskup zginął w pełni sił męskich. Mogł mieć ok. 40 lat. Na czaszce widać ślady 7 uderzeń ostrego żelaza, co potwierdza rodzaj śmierci, przekazany przez tradycję. Największe cięcie ma 45 mm długości i ok. 6 mm głębokości. Stanisław został uderzony z tyłu czaszki.

Na wiadomość o dokonaniu w tak ohydny sposób mordzie na biskupie, przy ołtarzu, w czasie sprawowania Najświętszej Ofiary, cały naród stanął przeciwko królowi. Opuszczony przez wszystkich, musiał udać się na banicję. Bolesław Śmiały usiłował jeszcze szukać dla siebie poparcia na Węgrzech u św. Władysława. Ten mu jednak odmówił. Zmarł także zapewne w 1081 roku. Istnieje podanie, że dwa ostatnie lata król spędził na ostrej pokucie w klasztorze benedyktyńskim w Osjaku, gdzie też miał być pochowany.

W 1088 roku dokonano przeniesienia relikwii św. Stanisława do katedry krakowskiej. Kadłubek przytacza legendę, że ciała strzegły orły, wspomina też o cudownym zrośnięciu się porąbanych części ciała.

Pierwsze starania o kanonizację św. Stanisława podjął już św. Grzegorz VII. Sam jednak papież musiał wkrótce opuścić Rzym i iść na dobrowolną banicję. Potem Polska została podzielona na dzielnice (1138). Tak więc chociaż kult św. Stanisława istniał od dawna, to jego kanonizacja zajął się formalnie dopiero biskup krakowski Iwo Odrowąż w 1229 r. On to polecił dominikaninowi Wincentemu z Kielc, aby napisał żywot Stanisława. Tego bowiem przede wszystkim żądał Rzym do kanonizacji. Sam biskup, bawiąc w Rzymie, gdzie starał się o wznowienie metropolii krakowskiej, poczynił pierwsze starania w sprawie kanonizacji Stanisława.

Nie mniej energicznie sprawą kanonizacji zajął się kolejny biskup krakowski, Prandota. Zaprowadzono wówczas księgę cudów. W roku 1250 papież Innocenty IV wyznaczył do przeprowadzenia procesu specjalną komisję. Wynikiem jej pracy był sporządzony protokół, z którym w roku 1251 zostali wysłani do Rzymu mistrz Jakub ze Skarszewa, doktor dekretów, i mistrz Gerard, w towarzystwie franciszkanów i dominikanów. Wyniki komisji nie zadowolili papieża. Wysłał do Polski franciszkanina, Jakuba z Velletri, aby ponownie zbadał księgę cudów i sprawdził, czy Świętemu cześć była oddawana nieprzerwanie. Po dokonaniu rewizji procesu w

roku 1253 wyruszyło do Rzymu nowe poselstwo, do którego dołączono świadków cudów, zdziałanych za przyczyną św. Stanisława. Z nieznanymi nam bliżej przyczyn stanowczy opór stawiał kardynał Rinaldo Conti, późniejszy papież Aleksander IV (1254-1261). Właśnie od procesu Stanisława wprowadzona została praktyka "advokata diabła" (łac. *advocatus diaboli*), którego zadaniem było wyciąganie na jaw wszystkich niejasności i zarzutów przeciw kanonizacji.

Opór kardynała ostatecznie przełamano i dnia 8 września 1253 roku w kościele św. Franciszka z Asyżu papież Innocenty IV dokonał kanonizacji. Na ręce dostojników Kościoła w Polsce papież wręczył bullę kanonizacyjną. Wracających z Italii posłów Kraków powitał uroczystą procesją ze wszystkich kościołów. Na następny rok biskup Prandota wyznaczył uroczystość podniesienia relikwii Stanisława i ogłoszenia jego kanonizacji w Polsce. Uroczystość odbyła się dnia 8 maja 1254 roku. Stąd liturgiczny obchód ku czci Stanisława w Polsce przypada właśnie na 8 maja (w Kościele powszechnym na 11 kwietnia - dzień męczeńskiej śmierci).

Św. Stanisław jest głównym patronem Polski (obok NMP Królowej Polski i św. Wojciecha, biskupa i męczennika); ponadto także archidiecezji gdańskiej, gnieźnieńskiej, krakowskiej, poznańskiej i warszawskiej oraz diecezji: lubelskiej, płockiej, sandomierskiej i tarnowskiej. Św. Jan Paweł II nazwał go "patronem chrześcijańskiego ładu moralnego". W ciągu wieków przywoływano legendę o zrośnięciu się rozszczonego ciała św. Stanisława. Kult Świętego odegrał w XIII i XIV wieku ważną rolę historyczną jako czynnik kształtowania się myśli o zjednoczeniu Polski. Wierzono, że w ten sam sposób - jak ciało św. Stanisława - połączy się i zjednoczy podzielone wówczas na księstwa dzielnicowe Królestwo Polskie.

Ogłoszenia duszpasterskie

1. Dzisiaj Niedziela Dobrego Pasterza, która rozpoczyna Tydzień Modlitw o powołania do służby w Kościele. Są to jednocześnie Kwartalne Dni Modlitw.
2. Zapraszam na nabożeństwa majowe dzieci, młodzież i dorosłych. O godzinie 18.00 Msza św., następnie wystawienie Najświętszego Sakramentu i Litania Loretańska.
3. Msze św. w tygodniu w Sanktuarium o godz. 8.00 i 18.00. Na Woli w piątek godz. 17.00, u Sióstr o godz. 7.00.
4. Msze św. w niedzielę i święta w Sanktuarium o godz. 8.00; 11.00 na

Woli o godz. 9.30, u Sióstr o godz. 7.00.

5. W tym tygodniu zapraszam na spotkania duszpasterskie: we wtorek ministrantów młodszych do klasy 5, w środę Dzieci Maryi w piątek spotkanie młodzieży.

6. W poniedziałek uroczystość św. Stanisława, biskupa i męczennika, patrona Polski. W poniedziałek o godz. 16.00 pierwsza próba w kościele dzieci pierwszokomunijnych. Po próbie zapraszamy rodziców i dzieci na Mszę św. i nabożeństwo majowe.

7. W czwartek adoracja Najświętszego Sakramentu od godz. 17.00. Po Mszy św. wieczornej spotkanie HSNSPJ na starej plebanii.

8. W sobotę od 16.00 spowiedź dzieci pierwszokomunijnych. Zapraszamy do spowiedzi rodziców, rodzeństwo, rodziców chrześcijańskich i całą rodzinę, która będzie świętować uroczystość I Komunii Świętej. Niech to będzie święto całej rodziny.

9. W sobotę o godzinie 8.00 Msza św., a po niej nowenna do Matki Bożej Królowej Nieba i Ziemi.

10. W niedzielę 15 maja o godzinie 11.00 w naszej parafii Uroczystość I Komunii św. dzieci klasy trzeciej. Obejmijmy modlitwą dzieci, które w tym roku po raz pierwszy przyjmą Pana Jezusa do swojego serca.

11. Bóg zapłać za wszystkie ofiary składane na remont naszych świątyń. Z tygodniowym składką na cele remontowe naszej parafii.

12. Dziękuję za utrzymanie czystości w naszych świątyniach. Do sprzątnięcia Sanktuarium i obejścia placu kościelnego w czwartek, piątek i sobotę o wyznaczonych godzinach proszę rodziców dzieci pierwszokomunijnych.

13. Do sprzątnięcia Kościoła i rozebrania grobu w Woli w sobotę na godz. 9.00 proszę: Michalina Łątka, Katarzyna Łątka.

14. Zachęcamy do czytania tygodnika Niedziela. W tym tygodniu warto przeczytać: Maryja ostrzega.

15. Zawiadomienie Rektora WSD w Przemysłu święceniach diakonatu kleryka Norberta.

16. Do przyjęcia sakramentu małżeństwa przygotowują się:

- Iwona Marta Puchalik z naszej parafii i Konrad Piróg z parafii Dukla – Fara, zap. II.

Intencje Mszalne, 9 - 15 maja 2022

poniedziałek, 9 maja

07:00 /Siostry/ + Paweł Łątka /od chrzestnego Jana Marczaka

08:00 + Władysław Marczak /od rodz. Orlińskich i Drozd

18:00 + Władysław Marczak /od Józefy Kurdyła z rodz.

18:00 /poza/ 1/ + Leonard Bukowczyk /9 gerg./; 2/ + Katarzyna Madej /9 greg./; 3/ + Genowefa Biłas /9 greg./; 4/ + Beata Farbaniec /9 greg./; 5/ + Adolfa Madej /9 greg./; 6/ + Ryszard Majdosz /od Czesława Madeja z rodz.; 7/ + Stanisław Chałupnik /od Pracowników Nadleśnictwa Rymanów; 8/ + Kazimiera Farbaniec /od Haliny i Wiesława Farbaniec z rodz.

wtorek, 10 maja

07:00 /Siostry/ + Beata Farbaniec /od rodz. Zawada

08:00 + Bogdan Kuchta /od Agaty i Grzegorza Zawisza

18:00 + Stanisław Wysowski /od Zofii Krok z rodz.

18:00 /poza/ 1/ + Leonard Bukowczyk /10 gerg./; 2/ + Katarzyna Madej /10 greg./; 3/ + Genowefa Biłas /10 greg./; 4/ + Maria Szymczakowska /od sąsiadów Zawada; 5/ + Beata Farbaniec /10 greg./; 6/ + Adolfa Madej /10 greg./; 7/ + Ryszard Majdosz /od Mieczysława Podobnińskiego z rodz.; 8/ + Kazimiera Farbaniec /od Ireny Łątka z rodz.

środa, 11 maja

07:00 /Siostry/ + Lesław Szczypa /od kuzynki Władysławy Łabaj z rodz.

08:00 + Adam Farbaniec /od Matki chrzestnej z rodz.

18:00 + Zofia Kogut

18:00 /poza/ 1/ + Leonard Bukowczyk /11 gerg./; 2/ + Katarzyna Madej /11 greg./; 3/ + Genowefa Biłas /11 greg./; 4/ + Maria Szymczakowska /od Tekli Zawada z rodz.; 5/ + Beata Farbaniec /11 greg./; 6/ + Adolfa Madej /11 greg./; 7/ + Ryszard Majdosz /od Wiktora Madej; 8/ + Kazimiera Farbaniec /od Pracowników UG w Jaśliskach

czwartek, 12 maja /adoracja 17.00/

07:00 /Siostry/ + Beata Farbaniec /od kuzynki Haliny Chowaniec z rodz.

08:00 + Genowefa, Mieczysław Niziołek

18:00 Int. o zdrowie błog., Boże opiekę Matki Bożej dla Krystiana, Basi i Bronia

18:00 /poza/ 1/ + Leonard Bukowczyk /12 gerg./; 2/ + Katarzyna Madej /12 greg./; 3/ + Genowefa Biłas /12 greg./; 4/ + Maria Szymczakowska /od Tekli Zawada z rodz.; 5/ + Beata Farbaniec /12 greg./; 6/ + Adolfa Madej /12 greg./; 7/ + Ryszard Majdosz /od Ireny Pelczarskiej z rodz.; 8/ + Kazimiera Farbaniec /od Sióstr Sercanek

piątek, 13 maja

07:00 /Siostry/ + Beata Farbaniec /od kuzynki Agnieszki z rodz.

08:00 + Józefa, Józef, Helena Majdosz /od syna Jana Majdosz z rodz.

17:00 /Wola/ + Paweł Łątka /od wnuka Mariusza z rodz.

17:00 /poza/ 1/ + Beata Farbaniec /13 greg./; 2/ + Kazimiera Farbaniec /od Tekli Madej z rodz.

18:00 + Bogdan Kuchta /od Haliny i Jana Krakowieckich z rodz.

18:00 /poza/ 1/ + Leonard Bukowczyk /13 gerg./; 2/ + Katarzyna Madej /13 greg./; 3/ + Genowefa Biłas /13 greg./; 4/ + Maria Szymczakowska /od Róży św. Katarzyny; 5/ + Adolfa Madej /13 greg./; 6/ + Ryszard Majdosz /od Anny i Piotra Madej

sobota, 14 maja /nowenna 8.00/

07:00 /Siostry/ + Adolfa Patlewicz /od wnuczki Sylwii z Malwiną

08:00 + Bogdan Kuchta /od Leszka Madeja z rodz.

18:00 W int. Jacka i Joanny z okazji urodzin o zdrowie błog., Boże i opiekę Matki Bożej

18:00 /poza/ 1/ + Leonard Bukowczyk /14 gerg./; 2/ + Katarzyna Madej /14 greg./; 3/ + Genowefa Biłas /14 greg./; 4/ + Maria Szymczakowska /od Jana i Zofii Łątka; 5/ + Beata Farbaniec /14 greg./; 6/ + Adolfa Madej /14 greg./; 7/ + Ryszard Majdosz /od Stanisławy Milan i Heleny Krówka z rodz.; 8/ + Kazimiera Farbaniec /od synowej z pracy

niedziela, 15 maja

07:00 /Siostry/ + Lesław Szczypa /od kuzyna Henryka Rakoczego z rodz.

08:00 Int. o zdrowie błog., Boże, opiekę Matki Bożej dla Zofii Winnickiej z okazji imienin

08:00 /poza/ 1/ + Leonard Bukowczyk /15 gerg./; 2/ + Katarzyna Madej /15 greg./; 3/ + Genowefa Biłas /15 greg./; 4/ + Adolfa Madej /15 greg./

09:30 /Wola/ + Stanisław Magierowski /od syna Jana z żoną

09:30 /poza/ /Wola/ + Beata Farbaniec /15 greg./; 2/ + Kazimiera Farbaniec /od Joanny i Jerzego Lorenc

11:00 W int. dzieci pierwszokomunijnych